

ÇÖZÜMLERİ

1. Altı çizili ifade, akademisyenlerin sıra dışı veya yeni fikirleri dile getirmeye yanaşmamalarını, yani yenilikçi düşünceleri savunmada çekimser davranmalarını vurgulamaktadır. Bu, A seçeneğine karşılık gelmektedir.

Cevap: A

2. İlk boşluğa yönetmenin filmlerine bir şeyleri katması, işlemesi anlamına gelen "katıyor" uygundur. İkinci boşlukta ise izleyicinin bilinçaltına hitap eden unsurların sembolik öğeler olması gerekir. Dolayısıyla doğru cevap B) katıyor - sembolik unsurları olur.

Cevap: B

3. Verilen cümlede, kişinin kim olduğu bilinmese de yardımsever olmadığı kesindir. Bu, "kim olduğunu bilmesek bile davranışlarından kişilik hakkında çıkarım yapma" anlamını taşır. Bu anlam A seçeneğinde vardır.

Cevap: A

4. V. cümlede üretim amacı değil, kullanılan tekniklerin sınırlılığı belirtilmiştir.

Cevap: E

5. "Anneler Günü" özel gün adıdır ve her kelimenin ilk harfi büyük yazılmalıdır. C seçeneğinde "günü" kelimesi küçük harfle yazılarak yazım yanlışı yapılmıştır.

Cevap: C

6. B seçeneğindeki "Babam, akşam yemeğinde mantı ve çorba yapmamı istedi." cümlesinde virgöl kullanılmalı, noktalı virgöl gereksizdir.

Cevap: B

7. • (I) yeraltı → Birleşik sözcüktür.
• (II) toplulukları → toplu + -luk → Türemiş sözcüktür.
• (III) kuraklık → kurak + -lık → Türemiş sözcüktür.
• (IV) ağaçlandırma → ağaç + -lan- + -dır- + -ma → Türemiş sözcüktür.
• (V) sulak → su + -lak → Türemiş sözcüktür.

Dört sözcük türemiş, yalnız (I) birleşiktir.

Cevap: A

8. Cümledeki "oyunuyorlardı" kelimesinde oyun-a > oyna- şeklinde gerçekleşen ünlü düşmesi vardır.

Cevap: B

9. Parçadaki "yaşam, köklü, iletişim, korunma" kelimeleri yapım eki almış olan türemiş kelimelerdir. III. kelime olan "hızını" kelimesi çekim eki almıştır.

Cevap: C

10. A seçeneğindeki "bahçedeki kırmızı güller" ifadesi bir sıfat tamlamasıdır ve özne görevindedir.

Cevap: A

11. Parçadaki I ve III. kelimeler isim fiil, II ve IV. kelimeler zarf-fiildir. V. kelime ise sıfat fiil olduğu için dışarıda kalır.

Cevap: E

12. III. cümledeki "Çünkü" gerekçe bildirir ve bir yargının nedenini açıklar; bu nedenle III, sağlık etkisini söyleyen V'ten sonra gelmelidir. Şu akış tutarlıdır: I - V - III - II - IV Baştan ikinci cümle V. cümledir.

Cevap: E

13. Parçadaki "çatlakların fısıldaması" kişileştirmenin, "tarih kitabı gibi" benzetmenin, evlerin özelliklerinin anlatılması betimlemenin, geçmişle günümüzün karşılaştırılması karşılaştırmanın olduğunu gösterir. Alıntılama yoktur.

Cevap: B

14. Metin, yazılı ve sözlü iletişimin özelliklerini karşılaştırarak ilerliyor. IV. cümlede "sözlü iletişim" in resmi belgelerde tercih edildiği söyleniyor, bu ise genel bilgiye aykırıdır ve akışın mantığını bozmaktadır.

Cevap: D

15. Metnin ilk kısmı (I-III) teknolojik gelişmelerin bilgiye erişimi kolaylaştırması ve yanlış bilgi yayılımı üzerinde duruyor. (IV) ile birlikte çözüm önerisi olan dijital okuryazarlık konusuna geçiliyor. Dolayısıyla ikinci paragraf IV ile başlamalıdır.

Cevap: D

16. Parçada, günlük konuşmalarda kelimelerin doğru telaffuz edilmesinin anlam ve anlaşılabilirlik açısından önemli olduğu vurgulanmıştır. Bu nedenle cevap C seçeneğidir.

Cevap: C

17. Parçada "efsanenin kökeninin Kelt mitolojisine dayandığı" ve "8. yüzyıla ait yazıtlarda benzer figürlerin betimlendiği" belirtilerek masalsı unsurların tarihî bulgularla desteklenebileceği vurgulanmıştır.

Cevap: B

18. Araştırma, ilgiyi canlı tutmak için basit bir meşguliyetin (çizim yapma gibi) etkili olduğunu gösteriyor. Bunu destekleyen düşünce C seçeneğindedir.

Cevap: C

19. Parçada ressam, mühendis, anatomist olduğu söylendiği için A seçeneğine; eserlerinin birçok müzede sergilendiğinden bahsedildiği için B seçeneğine; Mona Lisa'nın ince fırça darbeleri ve gülümsemesinden bahsedildiği için D seçeneğine ve doğa, anatomi konularına yer verdiği söylendiği için E seçeneğine değinilmiştir. Teknikten bahsedilmemiştir.

Cevap: C

20. Maddi kazanç sağlamaya değinilmemiştir.

Cevap: D

21. Metinde "...yoğun sosyal medya kullanımıyla artış gösterir." ifadesi yer almaktadır.

Cevap: B

22. Metinde derginin okuyucunun duyularına hitap eden deneysel bir yöntemle geçtiği belirtilmiş, bu B seçeneği ile örtüşmektedir.

Cevap: B

23. Metinde "okuyucunun zihninde çok boyutlu bir sahne" ifadesi A seçeneğine karşılık geliyor.

Cevap: A

24. Parçada, bilimsel gelişmelerin toplumsal, kültürel ve etik etkilerinden söz edilmektedir. Bu, C seçeneğini doğru kılar.

Cevap: C

25. İfade, teknolojinin beraberinde getirdiği riskleri ve dikkat edilmesi gereken yönleri anlatır.

Cevap: B

26. Metinde, her ilerlemenin olumlu olacağına dair kesin bir ifade yoktur; aksine bazı sorunlar yaratabileceği vurgulanır. Bu yüzden B seçeneğine ulaşılamaz.

Cevap: B

27 - 30. sorularının çözümleri

Şimdi sorumuzun verilerini inceleyelim.

Kişiler → Ada, Bahar, Canan ve Dilek

Alınan ürünler → Cips, çikolata, kakaolu süt ve meyveli yoğurt

Bu verilerden bu sorunun çözümünün bir tablo çözümü olduğu görülür. Kişi sayısı 3'ten fazla olduğu için tablomuzu ürünlere göre oluşturacağız.

- Her bir kişi, satın aldığı ürün türünden sadece bir adet almıştır.
- Toplamda 8 ürün satın alınmıştır.
- En çok satılan ürün çikolata ve Dilek bu üründen almamıştır.
- En fazla ürün alan Bahar'dır. Aldıklarından biri meyveli yoğurttur.
- Canan, Dilek'ten daha fazla ürün almıştır.
- Bahar ve Dilek, aynı türde ürün satın almamıştır.
- Ada iki ürün almıştır ve bunlardan biri kakaolu süttür.
- Ada ve Canan'ın satın aldığı ürün türlerinden sadece biri aynıdır.

Şimdi tablomuzu yukarıdaki veriler ile oluşturalım

	Cips	Çikolata	Kakaolu Süt	Meyveli Yoğurt
1. ihtimal	• Dilek • Canan	• Bahar (*) • Canan • Ada	• Ada (*) • Bahar	• Bahar (*)
2. ihtimal	• Bahar	• Bahar (*) • Ada • Canan	• Dilek • Ada (*)	• Bahar (*) • Canan

Not: Ada'nın iki ürün, Canan'ın Dilek'ten daha fazla ürün ve Bahar'ın en çok ürün aldığı bilgilerinden yola çıkıldığında Ada'nın 2, Bahar'ın 3, Canan'ın 2 ve Dilek'in 1 ürün aldığına ulaşılır. En çok satılan ürün ise çikolatadır.

27. Tablomuzaya göre Bahar

- Cips almış olabilir. (Doğru)
- Çikolata almış olabilir. (Doğru)
- Kakaolu süt almış olabilir. (Doğru)

I, II ve III. türlerdeki ürünleri almış olabilir.

Cevap: E

28. A) Ada çikolata almıştır. (Doğru)
B) Dilek cips almıştır. (Doğru)
C) Dilek kakaolu süt almıştır. (Doğru)
D) Canan kakaolu süt almıştır. (Yanlış)
E) Canan çikolata almıştır. (Doğru)

Tabloya göre Canan'ın kesinlikle kakaolu süt aldığı bilgisine ulaşamaz.

Cevap: D

29. A) Olabilir.
B) Olabilir.
C) Olabilir.
D) Kesin doğrudur.
E) Olabilir.

Seçenekler arasında iki kişinin kakaolu süt aldığı kesinlikle doğrudur.

Cevap: D

30. Canan ile Dilek'in cips satın aldığını bildiğimizde tablomuzdaki 1. ihtimal kesin olur.

Cevap: A

$$\begin{aligned}
 31. \quad \frac{7}{6} \div \left(\frac{\frac{1}{2} - \frac{2}{3}}{\frac{3}{5} - \frac{5}{7}} \right) &= \frac{7}{6} \div \left(\frac{\frac{3-4}{6}}{\frac{21-25}{35}} \right) \\
 &= \frac{7}{6} \div \left(\frac{-\frac{1}{6}}{-\frac{4}{35}} \right) \\
 &= \frac{7}{6} \div \left(\frac{1}{6} \cdot \frac{35}{4} \right) = \frac{7}{6} \div \frac{35}{24} \\
 &= \frac{7}{6} \cdot \frac{24}{35} \\
 &= \frac{4}{5} \text{ bulunur.}
 \end{aligned}$$

Cevap: B

$$\begin{aligned}
 32. \quad \frac{10^4 \cdot 6^2}{5^3 \cdot 12^2} &= \frac{(5 \cdot 2)^4 \cdot (2 \cdot 3)^2}{5^3 \cdot (2^2 \cdot 3)^2} \\
 &= \frac{5^4 \cdot 2^4 \cdot 2^2 \cdot 3^2}{5^3 \cdot 2^4 \cdot 3^2} \\
 &= 5 \cdot 2^2 = 5 \cdot 4 = 20 \text{ bulunur.}
 \end{aligned}$$

Cevap: D

$$\begin{aligned}
 33. \quad \frac{(\sqrt{12} - \sqrt{3}) \cdot (\sqrt{75} + \sqrt{27})}{\sqrt{48} - \sqrt{12}} \\
 &= \frac{(\sqrt{4 \cdot 3} - \sqrt{3}) \cdot (\sqrt{25 \cdot 3} + \sqrt{9 \cdot 3})}{\sqrt{16 \cdot 3} - \sqrt{4 \cdot 3}} \\
 &= \frac{(2\sqrt{3} - \sqrt{3}) \cdot (5\sqrt{3} + 3\sqrt{3})}{4\sqrt{3} - 2\sqrt{3}} \\
 &= \frac{\sqrt{3} \cdot 8\sqrt{3}}{2\sqrt{3}} = \frac{24}{2\sqrt{3}} = \frac{12}{\sqrt{3}} \\
 &= \frac{12\sqrt{3}}{3} \\
 &= 4\sqrt{3}
 \end{aligned}$$

Cevap: C

$$\begin{array}{r}
 \begin{array}{|c|c|c|}
 \hline
 A & 3 & B \\
 \hline
 - & B & 8 & C \\
 \hline
 C & B & 3 \\
 \hline
 \end{array} \\
 \begin{array}{l}
 13 - 8 = 5 \Rightarrow B = 5 \\
 B - C = 3 \\
 5 - C = 3 \Rightarrow C = 2 \\
 (A) - B = C \\
 (A - 1) - 5 = 2 \\
 A - 6 = 2 \\
 A = 8
 \end{array}
 \end{array}$$

Bir elde vermiştik

Bu durumda A = 8, B = 5, C = 2

$$\begin{array}{r}
 835 \\
 - 582 \\
 \hline
 253
 \end{array}$$

A · B · C = 8 · 5 · 2 = 80 bulunur.

Cevap: E

$$\begin{aligned}
 35. \quad \frac{x}{x+y} &\neq \frac{1}{3} & \frac{z}{y+z} &\neq \frac{2}{5} \\
 3x &= x + y & 5z &= 2y + 2y \\
 y &= 2x & 3z &= 2y \\
 \downarrow & & \downarrow & \\
 2y &= 4x = 3z = 12k \\
 \downarrow & \downarrow & \downarrow & \\
 6k & 3k & 4k & \\
 \frac{x+z}{y} &= \frac{7k}{6k} = \frac{7}{6}
 \end{aligned}$$

Cevap: E

$$\begin{aligned}
 36. \quad \frac{a}{20} &< \frac{b}{5} < \frac{c}{8} \\
 (2) & (8) & (4) \\
 \frac{2a}{40} &< \frac{8b}{40} < \frac{4c}{40} \\
 \text{eşitsizlik} \\
 2a &< 8b < 4c \\
 \downarrow & \downarrow & \downarrow \\
 -9 & -2 & -1
 \end{aligned}$$

a'nın alabileceği en büyük tam sayı değeri a = -9'dur.

Cevap: B

$$37. \underbrace{(3a)^7}_T \cdot \underbrace{(5b)^9}_T \cdot \underbrace{c^6}_T = \text{Tek}$$

a → Tek

b → Tek

c → Tek

$$I. \underbrace{3a}_T - \underbrace{5b}_T + \underbrace{7c}_T = \text{Tek (Doğrudur.)}$$

$$II. \underbrace{a \cdot b}_T - \underbrace{2c}_Ç = \text{Tek (Doğrudur.)}$$

$$III. \underbrace{a}_\text{Tek} - \underbrace{(b-c)}_\text{Çift} = \text{Çift (Yanlıştır.)}$$

Cevap: D

$$38. 32^{3n} = 16^{10} \rightarrow 2^{15n} = 2^{40}$$

$$15n = 40$$

$$n = \frac{8}{3}$$

$$27^n = 243^{m+1} \rightarrow 3^{3n} = 3^{5m+5}$$

$$3n = 5m + 5$$

$$\frac{8}{3} \cdot \frac{8}{3} = 5m + 5$$

$$5m = 3$$

$$m = \frac{3}{5}$$

$$39. \left. \begin{array}{l} \text{Volkan} = 4x + 2y + 2z \\ \text{Mert} = 2x + 2y + 4z \\ \text{Eren} = 2x + 4y + 2z \end{array} \right\} y > z > x$$

$$i) 4x + 2y + 2z < 2x + 2y + 4z$$

$$2x > 2z \Rightarrow x < z$$

$$ii) 2x + 2y + 4z < 2x + 4y + 2z$$

$$2z < 2y \Rightarrow z < y$$

i ve ii'den $x < z < y$

Cevap: B

Cevap: E

$$40. \begin{array}{l} |a + b| = a \\ \swarrow \quad \searrow \\ a + b = a \quad \text{veya} \quad -(a + b) = a \\ b = 0 \quad \quad \quad -a - b = a \\ \quad \quad \quad \quad \quad -2a = b \end{array}$$

b = 0 için ikinci denklem sağlamaz.

$$|0 + 3| - 0 = 17$$

$$3 \neq 17$$

Bu durumda $a + b < 0$ kullanacağız.

* İkinci denklem

$$b + 3 \geq 0 \Rightarrow b \geq -3$$

$$b + 3 - b = 17$$

$$3 \neq 17 \text{ olmaz.}$$

$$b + 3 < 0 \Rightarrow b < -3$$

$$-(b + 3) - b = 17 \Rightarrow -2b = 20$$

$$b = -10$$

$$b = -2a \text{ dan } -10 = -2a$$

$$5 = a$$

$a + b < 0$ koşulunu sağlıyor. O halde $a \cdot b = 5 \cdot (-10) = -50$

Cevap: A

TASARI & DEV KADRO

$$41. i) AB = 9(A + B)$$

$$10A + B = 9A + 9B$$

$$\begin{array}{l} A = 8B \Rightarrow A = 8 \text{ ve } B = 1 \text{ olmalı} \\ \downarrow \quad \downarrow \\ 8 \quad 1 \end{array}$$

$$ii) CAB = 37(C + B + A)$$

$$100C + \underbrace{10A + B}_{81} = 37C + 37B + 37A$$

$$100C + 81 = 37C + 37 + 296$$

$$63C = 252$$

$$C = 4$$

O halde

$$A + B + C = 8 + 1 + 4 = 13 \text{ olur.}$$

Cevap: D

$$42. A \cdot B \cdot C$$

$$9 \cdot 9 \cdot 0 = 0$$

$$9 + 9 + 0 = 18$$

Cevap: D

$$\begin{array}{r|l} A2B4 & 9 \\ \hline & 5 \end{array}$$

$$A + B + 6 = 9k + 5$$

$$A + B + 1 = 9k$$

$$AB55 \rightarrow A + B + 10 = 9k \text{ olur.}$$

Cevap: C

$$44. \quad n = 0 \text{ için } \underbrace{f(4)}_0 = f(0) + 8$$

$$\boxed{f(4) = 8}$$

$$n = 1 \text{ için } \underbrace{f(4)}_8 = 4 \cdot f(1)$$

$$\boxed{f(1) = 2}$$

$$n = 1 \text{ için } f(5) = f(1) + 8 \\ f(5) = 2 + 8 = 10$$

Cevap: C

45. Ayten'in oyunu kazanması için zarın sarı gelmemesi gerekeceğinden 4 farklı durum vardır.

Çekilecek kartlardaki sayılar 1, 2, ..., 8 olacağından 4 kart üzerindeki sayıların toplamı diğer kişinin kartları üzerindeki sayılar toplamından küçük olmalıdır.

Sayılar hepsinin toplamı $1 + 2 + \dots + 8 = 36$ 'dır.

Ayten'in çekeceği sayıların toplamı 18'den küçük olmalıdır.

Çekilebilecek en küçük sayılar $1 + 2 + 3 + 4 = 10$ olacağından Ayten'in kartlarındaki sayıların toplamı 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17 olacak şekilde 8 farklı değer olur.

Buna göre, Ayten oyunu $4 \cdot 8 = 32$ farklı şekilde kazanabilir.

Cevap: E

46. Tereyağlı $\rightarrow x$ br

$$2\sqrt{6} < x < 4\sqrt{3}$$

$$24 < x^2 < 48$$

$$5\sqrt{2} \rightarrow \sqrt{75} \text{ Bu aralıkta olamaz.}$$

Cevap: E

47. 1..... 100 sayılardan

50 tek 50 çift \rightarrow 6'nın katları satılır.
(16 tane)
Hepsi satılır.

$$50 - 16 = 34 \text{ tane kalır.}$$

Cevap: C

48. Beyaz tahta parçası x br olursa siyah tahta parçası ise $2x$ br olur.

Siyah \rightarrow %20'si kesilip atılıyor. (%80'i kalır.)

$$2x \cdot 0,80 = 1,6x$$

Beyaz \rightarrow %10'u kesilip atılıyor (%90'ı kalır.)

$$x \cdot 0,90 = 0,9x$$

Uç uca birleştirildiğinde $0,9x + 1,6x = 2,5x$ br yeni oluşan parçanın uzunluğudur.

Yeni oluşan parçanın içindeki beyaz parçanın yüzdesi

$$\frac{0,9x}{2,5x} \cdot 100 = 36 \text{ yani \%36 bulunur.}$$

Cevap: C

49. Nilüfer $\rightarrow 192 \cdot 1,25 + 8 \cdot 0,256 = 240 + 12 = 252$

Serkan $\rightarrow 168 \cdot 1,25 + 1,25 \cdot 4 = 210 + 5 = 215$

$$252 - 215 = 37$$

Cevap: A

50. Lepistes \rightarrow 40 tane \rightarrow 200 küçük yem
120 büyük yem

Platy $\rightarrow x$ tane $\rightarrow 6x \rightarrow$ küçük yem

$4x \rightarrow$ büyük yem

$$200 + 6x = 248$$

$$4 \cdot 8 = 32$$

$$6x = 48$$

$$120 + 32 = 152$$

$$x = 8$$

Cevap: B

51.	<u>Siyah</u>	<u>Kırmızı</u>	<u>Gri</u>	<u>Beyaz</u>
	x	x	y	y
	x + a	x + b	y + b	y + a

$$x + a = 12 \quad x + b = k \quad y + b = 8 \quad y + a = 14$$

$$2x + 2a + 2b + 2y = 34 + k$$

$$\underbrace{2(x + b)}_k + \underbrace{2(y + a)}_{14} = 34 + k$$

$$2k + 28 = 34 + k \rightarrow k = 6$$

Cevap: A

52. Kırmızı ve mavi renkli arabaların karşılık geldiği toplam açı değeri

$$150^\circ + 90^\circ = 240^\circ \text{ dir.}$$

240°		240 araba
360°		x
<hr/>		
x = 360 araba vardır.		

1.6 motor hacimli arabalar 90° olduğundan

360°		360 araba
90°		k
<hr/>		
k = 90 araba vardır.		

Cevap: D

53. Toplam 720 araba varsa gri renkli araba sayısı 120° olduğundan 240 tane dir. Bunlardan 120 tanesi 1.6 ve 120 tanesi 2.0 motor hacimlidir.

Şekil-1'e bakıldığında 720 araçtan 2.0 hacimli araç sayısı 270° olduğundan toplam sayısı 540'tır. 120 tanesi gri olduğundan 540 - 120 = 420 tanesinde mavi ve kırmızı renklidir.

Cevap: C

54. $1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 = \frac{7 \cdot 8}{2} = 28$

Cevap: B

55. $12 \cdot 12 - \frac{12 \cdot 13}{2} = 144 - 78 = 66$

Cevap: D

TASARI & DEV KADRO

56. Yerleştirilen kırmızı taşlardan sonuncusunun sayısı 20 ise sonrasında 21 gri ve 22 siyah taş yerleştirilir. Yerleştirilen siyah taşların sayısı:

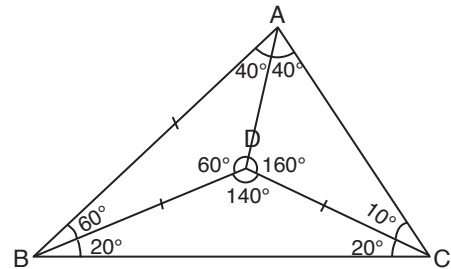
$$1 + 4 + 7 + \dots + 22$$

$$= \left(\frac{22 - 1}{3} + 1 \right) \cdot \left(\frac{22 + 1}{2} \right)$$

$$= \frac{4}{3} \cdot \frac{23}{2} = 92 \text{ olur.}$$

Cevap: A

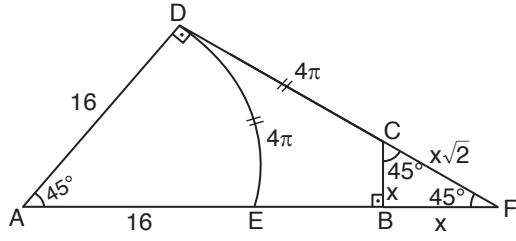
- 57.

$$m(\widehat{BCD}) = 20^\circ$$

Cevap: B

58.

$$\widehat{DE} = 2 \cdot \pi \cdot r \cdot \frac{x}{360}$$

$$= 2 \cdot \pi \cdot 16 \cdot \frac{45}{360} = 4\pi$$

\widehat{ABF} üçgeni ikizkenar üçgen olduğundan,

$$|AD| = |DF| \text{ dir.}$$

$$16 = 4\pi + x\sqrt{2}$$

$$x\sqrt{2} = 16 - 4\pi$$

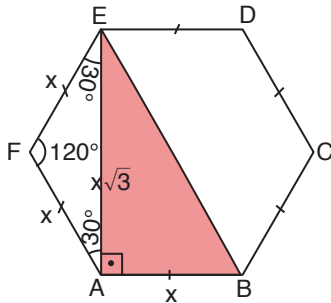
$$x = \frac{16 - 4\pi}{\sqrt{2}}$$

$$x = \frac{(16 - 4\pi)\sqrt{2}}{2}$$

$$x = (8 - 2\pi)\sqrt{2}$$

Cevap: A

59.

$$A(\widehat{ABE}) = \frac{x \cdot x \cdot \sqrt{3}}{2} = 8\sqrt{3}$$

$$x^2 = 16$$

$$x = 4 \text{ cm}$$

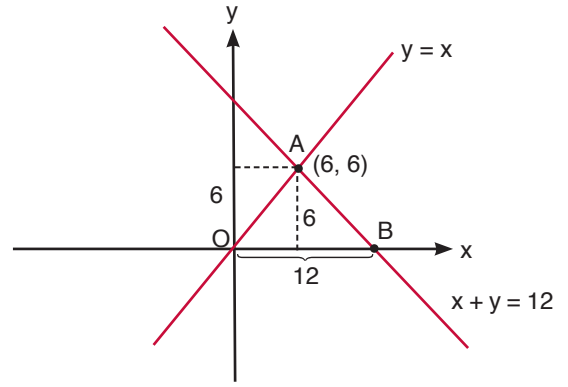
$$\text{Ç}(ABCDEF) = 6 \cdot x$$

$$= 6 \cdot 4$$

$$= 24 \text{ cm}$$

Cevap: B

60.

$x + y = 12$ doğrusu için; $x = 0$ ise $y = 12$ (0,12)

$y = 0$ ise $x = 12$ (12, 0)

\Rightarrow B noktasının koordinatları

(12, 0)dir.

A noktasının koordinatlarını bulmak için iki doğrunun kesişiminden;

$$\begin{cases} y = x \\ x + y = 12 \end{cases} \Rightarrow y + y = 12$$

$$2y = 12$$

$$y = 6$$

$$x = 6$$

$\Rightarrow A(6, 6)$ dir.

$$\Rightarrow A(\widehat{AOB}) = \frac{(T \cdot A) \cdot h}{2}$$

$$\Rightarrow A(\widehat{AOB}) = \frac{12 \cdot 6}{2} = 36 \text{ cm}^2$$

Cevap: C

ÇÖZÜMLERİ

1. • Bilge Kağan → Kağan ailesi
• Kül Tigin → Kağan ailesi
• Tonyukuk → Devlet adamıdır. Kağan ailesi değil.

Cevap: C

2. Bu tanım, Yusuf Has Hacib'in 11. yüzyılda yazdığı *Kutadgu Bilig* adlı esere aittir. Eserde devlet yönetimi ve ahlaki değerler dört sembolik karakter üzerinden anlatılmıştır.

Cevap: E

3. İfade; görevlilerin hesap verebilirliği, adalet, ayrıcalığın sınırlanması, meşruiyet gibi sonuçlara gider (A, B, C, D). Tek bir dil altında birleştirme ise yargı-hukuk denetimi vurgusundan çıkmaz; daha çok kültürel/asimilasyon politikasıdır.

Cevap: E

4. Osmanlı tımar sisteminde dirlikler gelire göre üçe ayrılırdı: Tımar (20.000 akçeye kadar), Zeamet (20.000-100.000 akçe arası) ve Has (100.000 akçeden fazla). Dolayısıyla zeamet orta büyüklükteki dirlikleri ifade eder.

Cevap: B

5. Bu tür eserler, düğün, şenlik, sünnet töreni gibi önemli olayları resim ve metinle anlatan surnamelerdir. Osmanlı sarayında genellikle minyatürlerle süslenirdi.

Cevap: A

6. Matbaa, Osmanlı'ya ilk kez II. Bayezid döneminde, Yahudi asıllı girişimciler tarafından getirilmiş; Türkçe kitap basımı ise 18. yüzyılda İbrahim Müteferrika ile başlamıştır. Fatih döneminde matbaa kullanılmamıştır.

Cevap: C

7. Bu sistemde devlet, belirli bir bölgenin vergi toplama hakkını en yüksek teklifi veren kişiye satar. Bu kişiye mültezim denir. Bu yöntem genellikle devletin hızlı nakit ihtiyacını karşılamak için kullanılırdı.

Cevap: A

8. Bu gelişmeler 1514 Çaldıran Savaşı, 1515 Turnadağ Savaşı ve 1516-1517 Mercidabık-Ridaniye Savaşları ile ilgilidir. Tüm bu olaylar Yavuz Sultan Selim döneminde gerçekleşmiştir.

Cevap: B

9. "Kırım Savaşı sonrası + Avrupa baskısı + gayrimüslimlere geniş haklar/eşitlik" → 1856 Islahat Fermanı'nın tipik özellikleridir.

Cevap: C

10. • Humbarahane: Batı tarzında askerî teknik okuldur.
• Mühendishane-i Bahr-i Hümayun: Denizcilik alanında Batı tarzı mühendislik eğitimi verir.
• Hendesehane: Matematik ve geometri üzerine Batı etkili bir eğitim kurumudur.
• Enderun Mektebi: Osmanlı'nın klasik dönemde saray içinde kurduğu, Batı etkisi taşımayan, geleneksel eğitim kurumudur.
• Tıbbiye: Batı tarzı tıp eğitimi verir.

Cevap: D

11. Verilen bilgiler ulaşımın hızlandığı (demir yolları), üretimin arttığı (fabrikalar ve seri üretim) ve sanayileşmenin geliştiğini gösteriyor. Ancak "el işçiliğinin tamamen ortadan kalktığı" bilgisi verilmemiştir.

Cevap: C

12. Bu belge, 1839 yılında ilan edilen Tanzimat Fermanı'dır. Ferman, Osmanlı tebaasının eşitliği, mal güvenliği, adil vergi sistemi ve askerlik hizmetinde düzenlemeler gibi yenilikleri içerir. Padişahın yetkileri belirli ölçüde sınırlandırılmıştır.

Cevap: B

13. A, B, D, E seçenekleri millî cemiyetlerdir. Teali-i İslam Cemiyeti ayrılıkçı bir cemiyettir.

Cevap: C

14. Bu madde, halkın iradesine dayalı bir yönetimin ve ulusal egemenliğin temelini ortaya koymuştur. Bu anlayış, milletin kendi temsilcilerini seçerek meclis oluşturmasına zemin hazırlamış ve TBMM'nin açılmasına giden süreci hızlandırmıştır.

Cevap: B

15. Kuvâ-yı Milliye'nin kaldırılması, İstiklal Mahkemelerinin asker kaçaklarını yargılaması, komutanların yetki artırımı ve düzenli eğitimler düzenli orduya geçiş sürecinde alınan önlemlerdir. Ancak cephede görevli subayların görev sürelerinin uzatılması bu kapsamda bir uygulama değildir.

Cevap: E

16. Kuvayı Milliye birlikleri, işgallere karşı yerel direniş örgütleridir. Demirci Mehmet Efe, Topal Osman, Yörük Ali Efe ve İpsiz Recep bu direnişin önde gelen liderleridir. Refet Bele ise düzenli ordu komutanıdır, Kuvayı Milliye lideri değildir.

Cevap: C

17. Ankara Hükümeti'nin siyasi taleplerini tümüyle kabul etmek; halkı sevindirme yönteminden ziyade siyasi bir karar/diplomatik tutum olur. Metindeki "halkı sevindirme-nüfus etme" uygulamalarına doğrudan örnek değildir.

Cevap: A

18. Metinde İngiltere'nin Musul'dan "vazgeçmeyeceği" haberleri geldiği belirtilir; yani tüm taleplerinden vazgeçtiği söylenemez. Diğer seçenekler paragraftan çıkarılır.

Cevap: B

19. Sorudaki maddeler Erzurum Kongresi kararlarıdır.

Cevap: C

20. Lozan Antlaşması'nda ekonomik konular arasında kapitülasyonların kaldırılması, Osmanlı borçlarının paylaşımı, Düyun-u Umumiye ve ticaret anlaşmaları yer almıştır. Boğazlar ise askerî ve siyasi bir konudur.

Cevap: C

21. • A) Doğru ilişki: Kongre sonrası millî ekonomi politikaları belirlenmiştir.
• B) Doğru ilişki: 31 Mart isyanı üzerine Hareket Ordusu gelmiştir.
• C) Doğru ilişki: Atatürk'ün Samsun'a çıkışı Kurtuluş Savaşı sürecini başlatıp TBMM'nin açılmasına giden yolu açmıştır.
• D) Yanlış ilişki: Menemen Olayı sonrası tarikatlar doğrudan yasaklanmamış ancak tekke ve zaviyeler kapatılmıştır. Nakşibendî tarikatı tümüyle yasaklanmamıştır.
• E) Doğru ilişki: Cumhuriyet'in ilanı sonrası halifelik kaldırılmıştır.

Cevap: D

22. Halifeliğin kaldırılması, eğitim değil siyaset ve yönetim alanında yapılan bir yeniliktir. Diğer şıklar eğitim alanında yapılan inkılaplara örnektir.

Cevap: E

23. II. Laiklik: Sözde "doğmaların ve hurafelerin yönetimde/ hukukta söz sahibi olmaması" vurgusu var. Bu dini etkilerin devlet işlerinden ayrılması ve akıl-bilim ölçütüyle yönetimi destekler.
III. İnkılapçılık: "Çağın gereklerine uymak", "sürekli yenilenmek" ifadeleri değişim, yenilik ve çağdaşlaşmayı anlatır.
II ve III. ilkeler ile ilgilidir.

Cevap: D

24. I. İş Bankası: 1924'te kurulmuştur. Cumhuriyet'in ilanından sonradır.
II. Ziraat Bankası: Osmanlı Dönemi'nde, 1888'de kurulmuştur. Cumhuriyet'ten sonra kurulmamıştır.
III. İtibar-ı Millî Bankası: 1917'de Osmanlı Dönemi'nde kurulmuştur. Cumhuriyet'ten sonra kurulmamıştır.
IV. Sanayi ve Maadin Bankası: 1925'te kurulmuştur. Cumhuriyet'in ilanından sonradır.
Bu nedenle Cumhuriyet'in ilanından sonra kurulan bankalar I ve IV'tür.

Cevap: C

25. • I. Washington Deniz Silahsızlanma Konferansı: Özellikle denizlerde silahlanmayı sınırlandırarak (donanma yarışı) yeni bir savaş riskini azaltmayı hedefleyen barışı koruma girişimidir.
- II. Locarno Antlaşmaları: Almanya'nın Batı sınırlarını güvenceye alıp Avrupa'da güvenlik atmosferi oluşturmayı amaçladığı için barışın sürdürülmesi yönünde bir adımdır.
- III. Rapallo Antlaşması: Almanya ile Sovyet Rusya'nın yakınlaşmasıdır; kolektif barış düzenini güçlendirmekten çok Versailles sistemini dengeleme/ yalnızlıktan çıkma hamlesi olarak görülür. Bu nedenle "barışı süreklileştirme girişimi" başlığına doğrudan girmez.

Cevap: C

26. Soğuk Savaş Dönemi'nde Türkiye'nin NATO'ya katılımı 1952 yılında, çok partili siyasi hayatın başladığı dönemde gerçekleşmiştir. "Türkiye'de Çok Partili Hayata Geçiş" adlı eser bu dönemin siyasi gelişmelerini anlattığı için Mehmet'in konusuna doğrudan katkı sağlar. Diğer seçenekler konu ile doğrudan ilgili değildir.

Cevap: A

27. Soruda verilen ipuçları (iki bloktan birine katılmama, bağımsız dış politika, sömürgecilğe karşı tutum, Nehru-Tito-Nasır öncülüğü) Bağlantısızlar Hareketini tanımlar.

- Varşova Paketi (A): Doğu Bloku'nun askerî ittifakı
- COMECON (C): Doğu Bloku'nun ekonomik iş birliği örgütü
- Demir Perde Ülkeleri (D): Doğu Bloku'na verilen genel ad
- BDT (E): SSCB'nin dağılmasından sonra kurulan topluluk

Cevap: B

28. Gündüz sürelerinin mevsimlere göre değişmesi Dünya'nın eksen eğikliğinden kaynaklanır. Türkiye'nin orta kuşakta yer alması, yaz ve kış mevsimlerinde gündüz uzunluklarının değişmesine neden olur. Bu durum mutlak konum ile ilgilidir.

Cevap: B

29. Doğu Anadolu Fay Hattı; Hatay, Osmaniye, Kahramanmaraş, Malatya, Elazığ, Bingöl hattında ilerler. Erzurum ise Kuzey Anadolu Fay Hattı'na daha yakındır.

Cevap: E

30. Antropojen ormanlar en çok İç Anadolu ve Güneydoğu Anadolu bölgesinde görülür. Bu bölgelerde insanların orman örtüsünü tahrip etmesi sonucu oluşan antropojen bozkırlar yaygındır. Haritaya göre IV. alanda daha geniş yer tutar.

Cevap: D

31. Türkiye'de ovaların oluşumunda en etkili faktörlerden biri tektonik hareketlerdir. Çünkü Türkiye'de birçok ova, fay hatları boyunca oluşan çöküntü alanlarının alüvyonlarla dolmasıyla meydana gelmiştir Örneğin; Gediz Ovası, Büyük Menderes Ovası, Küçük Menderes Ovası, Erzincan Ovası ve Muş Ovası tektonik kökenli ovalara örnektir.

Ayrıca volkanik faaliyetler de bazı ovaların oluşumunda etkili olmuştur. Volkanik arazilerde lavların yayılması, çukurlukları doldurması veya çevredeki yapıyı şekillendirmesi ova oluşumuna katkı sağlar.

İklim koşulları doğrudan ova oluşturmaz; daha çok akarsu rejimi, bitki örtüsü ve aşındırma-biriktirme süreçlerini etkiler.

Yer altı suyu hareketleri ise daha çok karstik şekillerin oluşumunda etkilidir; Türkiye'de ovaların genel oluşumunda başlıca faktör değildir. Bu nedenle doğru cevap I ve III'tür.

Cevap: B

32. Bakı: Dağın güneşe dönük veya dönük olmaması sıcaklığı değiştirir. Güney yamaçlar daha sıcak, Kuzey yamaçlar daha soğuktur.

Yükselti: Yükseldikçe sıcaklık azalır. Kısa mesafede bile yükseklik farkı varsa sıcaklık değişir.

I ve III daha fazla etkili olmaktadır.

Cevap: B

33. I = Teke Yarımadası (Kaş–Kalkan, Batı Antalya)
 II = Doğu Karadeniz (Rize–Hopa)
 III = Çukurova (Adana–İskenderun Körfezi)
 IV = Orta Karadeniz (Sinop–İnebolu)
 V = Biga Yarımadası (Assos–Edremit, Kuzey Ege)
 Dalmaçya tipi kıyılar, kıyıya paralel uzanan kıvrım dağlarının sular altında kalmasıyla oluşur. Türkiye’de bu tip kıyılar en belirgin olarak Teke Yarımadası kıyılarında görülür. Diğer bölgelerde ya dağlar kıyıya dik uzanır veya delta tipleri görülür. Bu nedenle doğru cevap I’dır.

Cevap: A

34. Tuz Gölü, kapalı havza içerisinde yer alır ve sığ bir göldür. Yağışlı dönemlerde alanı artar, kurak dönemlerde çekilir hatta bazı bölgeleri tamamen kurur. Diğer seçeneklerdeki göller bu türden değildir.

Cevap: A

35. • I. Sağlık hizmetlerinin gelişmesi bebek/çocuk ölümlerini düşürür, yaşam süresini uzatır. Bu da nüfusu artırır.
 • II. Evlilik yaşının artması genellikle doğurganlığı düşürür, nüfus artışını yavaşlatır.
 • III. Doğurganlığın yüksek olması nüfusu artırır.
 • IV. Dışa göçün artması ülke nüfusunu azaltır.
 Bu nedenle I ve III nüfus artışında daha etkilidir.

Cevap: B

36. • I. Sanayi bölgelerinde iş gücü talebinin artması, göçün nedenlerinden biridir.
 • II. Kentlerde altyapı hizmetlerinin yetersiz kalması, göçün nedeni değil; göçün sonucudur.
 • III. Tarımda makineleşmenin hızlanması, tarımda iş gücü ihtiyacını azaltarak göçe neden olur.

Cevap: C

37. • Engbeli arazi ve parçalı tarım alanları yerleşmenin dağınık olmasına neden olur.
 • İklimin karasal olması ve ulaşım yollarının yetersizliği dağınıklığı doğrudan belirlemez, nüfus yoğunluğu veya ekonomik faaliyetleri etkiler.

Cevap: A

38. Karadeniz’i Akdeniz’e bağlayan boğazlar, uluslararası ticaret yollarında stratejik önem (I) sağlar. Aynı zamanda boğaz manzarası ve doğal güzellikleri turizm açısından da (II) avantajdır. Ancak bu durum tarım ürünlerinin çeşitliliği (III) ile doğrudan ilgili değildir.

I ve II. unsurlarda avantaj sağlar.

Cevap: C

39. Hidroelektrik üretimi su seviyesine bağlıdır. 2025 yılında üretimin düşmesi, kuraklık nedeniyle barajlardaki su seviyesinin azalmasından kaynaklanmış olabilir. Diğer seçenekler bu kadar doğrudan ve güçlü bir etkiye sahip değildir.

Cevap: B

40. Lavanta yetiştiriciliği daha çok Akdeniz ve Trakya bölgelerinde yapılır. Rize, Karadeniz ikliminde olduğu için ekonomik anlamda lavanta üretimi yaygın değildir.

Cevap: E

41. Kuzey Akım, Rusya’dan Baltık Denizi üzerinden Almanya’ya uzanan bir hatır.

Cevap: E

42. Haritada linyit rezervleri en çok olan bölge Afşin–Elbistan linyit havzası Kahramanmaraş il sınırları içindedir. Listede bu konum IV ile verilmiştir.

Cevap: D

43. Otomotiv sanayisi özellikle Marmara Bölgesi’nde yoğunlaşmıştır. Bursa, Sakarya, Kocaeli ve İstanbul bu alanda öne çıkan illerdir. Kayseri ise otomotiv sanayisiyle değil, daha çok inşaat malzeme imalatı ve makine üretimle bilinir.

Cevap: D

44. Kastamonu → Horma Kanyonu

Trabzon → Uzungöl

Rize → Fırtına Deresi

Artvin → Meçuna Şelalesi

Ani Harabeleri ise Kars ilimizde bulunmaktadır.

Cevap: C

45. Karapınar, Türkiye'nin en kurak alanlarından biridir ve geniş düzlükleri sayesinde güneş panelleri ve rüzgar türbinleri için uygundur. Bu nedenle büyük ölçekli yenilenebilir enerji yatırımları burada yapılmıştır.

Cevap: C

46. Yasama dokunulmazlığı milletvekillerine tanınmış bir haktır ve ancak TBMM tarafından kaldırılabilir.

Cevap: B

47. 1982 Anayasası'nda bazı siyasi hak ve ödevler yalnızca Türk vatandaşlarına tanınmıştır. Bunlar genellikle vatandaşlık bağı gerektiren haklardır.

- A) Seçme ve seçilme hakkı: Türk vatandaşlarına tanınmıştır.
- B) Vatan hizmeti: Türk vatandaşlarına ait bir ödevdir.
- C) Siyasi parti kurma hakkı: Türk vatandaşlarına tanınmıştır.
- D) Vergi ödevi: Yalnızca vatandaşlara değil, Türkiye'de ekonomik faaliyette bulunan veya vergi yükümlülüğü doğan herkese uygulanabilir.
- E) Kamu hizmetlerine girme hakkı: Türk vatandaşlarına tanınmıştır.

Bu nedenle doğru cevap vergi ödevidir.

Cevap: D

48. • Yaşama hakkı, din ve vicdan özgürlüğü, mülkiyet hakkı herkese tanınır.
- Dilekçe hakkı hem vatandaşlara hem Türkiye'de ikamet eden yabancılara tanınır.
 - Seçme ve seçilme hakkı sadece Türk vatandaşlarına tanınır.

Cevap: C

49. 657 sayılı Kanun'un ilgili maddesine göre, memurlar izin almadan ve mazeretsiz olarak kesintisiz 10 gün göreve gelmezlerse görevden çekilmiş sayılırlar.

Cevap: B

50. Belediyelerde karar organı belediye meclisidir. Belediye başkanı yürütme, encümen ise yardımcı organdır.

Cevap: C

51. Bir ilçenin il yapılması, anayasal düzen gereği kanunla mümkündür. Cumhurbaşkanı veya bakanlıkların kararıyla il kurulamaz.

Cevap: E

52. • Kayın hısımlığı evlilik yoluyla oluşan akrabalıktır.
- Amca, dayı, kuzen, hala → kan hısımlığıdır.
 - Enişte (kız kardeşin eşi) → kayın hısımlığıdır.

Cevap: C

53. Soruda tanımı verilen kurum, Anayasa Mahkemesi'dir. Çünkü:

- Yasaların anayasaya uygunluğunu denetleme,
- Bireysel başvuruları inceleme,
- Siyasi partilerin kapatılması veya mali denetimini yapma görevleri yalnızca Anayasa Mahkemesi'ne aittir.

Cevap: C

54. • İtiraz, temyiz ve istinaf kanun yollarıdır.
- Karar düzeltme de olağanüstü bir kanun yoludur.
 - Tahkim ise tarafların aralarındaki uyuşmazlığı mahkeme yerine hakemler aracılığıyla çözmesi yöntemidir, kanun yolu değildir.

Cevap: D

55. Parçada Garip Akımı'nın öncülerinden olduğu belirtilen sanatçı, Orhan Veli ve Oktay Rifat ile birlikte hareket eden Melih Cevdet Anday'dır.

Cevap: A

56. Paragrafta "hareket yasaları", "evrensel çekim kanunu" ve *Principia Mathematica* eseri belirtilmiştir. Bu bilgiler Isaac Newton'a aittir.

Cevap: B

57. • Kızılay: Sivil toplum kuruluşu niteliğindedir.
• UMKE: Sağlık Bakanlığı bünyesinde acil sağlık ekipleridir.
• AKOM: Belediyelere bağlı yerel koordinasyon merkezidir.
• TİKA: Dış yardım/Kalkınma iş birliği alanında faaliyet gösterir.

Cevap: C

58. • Hattuşaş → Hititlerin başkentidir ama Likya ile ilgisi yoktur.
• Zeugma → Mozaikleriyle ünlüdür, Gaziantep'tedir.
• Troya → Çanakkale'dedir.
• Efes → İzmir'dedir, Likya değil; İyon uygarlığı ile ilgilidir.
• Xanthos → Antalya'da olup Likya Birliği'nin önemli merkezidir ve UNESCO listesine alınmıştır.

Cevap: B

59. Dünya Çevre Günü'nün odak noktası çevre sorunlarına dikkat çekmek ve doğayı korumaktır. Burada özellikle plastik atıkların azaltılması üzerinde durulmuştur. Bu nedenle doğru cevap doğal kaynakları korumak olacaktır.

Cevap: B

60. Kaan Kahrıman, 2025 Avrupa Halter Şampiyonası'nda 67 kg kategorisinde toplamda Avrupa şampiyonu olmuş, altın madalyayı kazanmıştır.

Cevap: C